

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 15 oktober 2009 (21.10)
(OR. en)**

14501/09

ASIM 103

NOTA A-PUNT

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
Betreft :	Vorbereiding van de derde vergadering van het Wereldforum voor migratie en ontwikkeling - Ontwerp-standpunt van de EU

---

1. De derde vergadering van het Wereldforum voor migratie en ontwikkeling (GFMD) zal op 4 en 5 november 2009 te Athene worden belegd. De GFMD-dagen voor de civiele samenleving zullen op 2 en 3 november 2009 plaatsvinden.

Het GFMD is een vrijwillig, intergouvernementeel, niet-bindend en informeel overleg dat open staat voor alle lidstaten die lid van of waarnemer bij de Verenigde Naties zijn. Het is opgericht in aansluiting op de VN-dialoog op hoog niveau inzake internationale migratie en ontwikkeling, die in september 2006 tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York is gehouden. De eerste vergadering vond plaats in juli 2007 te Brussel, de tweede in oktober 2008 te Manila.

Het GFMD heeft ten doel:

- a) zich te beraden op de multidimensionale aspecten, kansen en uitdagingen van internationale migratie en op het verband daarvan met ontwikkeling;
  - b) regeringsexpertise uit alle regio's samen te brengen;
  - c) dialoog, samenwerking en partnerschap op het gebied van migratie en ontwikkeling te intensiveren; en
  - d) praktische en actiegerichte resultaten op nationaal, regionaal en mondiaal niveau te bevorderen.
2. Ter voorbereiding van de derde vergadering van het GFMD heeft het voorzitterschap een ontwerp-standpunt van de EU ingediend, dat op 9-10 juli en 23-24 september door de Groep op hoog niveau asiel- en migratievraagstukken is besproken. Er is overeenstemming bereikt over de tekst van het EU-standpunt in de bijlage bij deze nota.
3. De Raad wordt verzocht de overeenstemming te bevestigen die het Comité van permanente vertegenwoordigers op 14 oktober 2009 heeft bereikt over de tekst van het ontwerp-standpunt van de EU in bijlage dezes.

STANDPUNT VAN DE EU**met het oog op de derde vergadering van het Wereldforum voor migratie en ontwikkeling
(Athene, 4 en 5 november 2009)****I. Inleiding**

1. De Europese Unie verwelkomt de derde vergadering van het Wereldforum voor migratie en ontwikkeling (GFMD) op 4 en 5 november 2009 te Athene (Griekenland), met als thema: "Integratie van het migratiebeleid in de ontwikkelingsstrategieën voor het nut van iedereen".
2. De EU is ervan overtuigd dat de dialoog en de samenwerking tussen regeringen moeten worden geïntensiveerd om positieve synergieën tussen het migratie- en ontwikkelingsbeleid te bevorderen en te komen tot een betere beleidssamenhang. Er bestaat een duidelijke behoefte aan een internationaal platform waar staten deze thema's kunnen bespreken. Het GFMD is een open overlegforum van staten, zonder beslissingsbevoegdheid, voor een permanente dialoog op dit gebied. De EU is van oordeel dat het GFMD een belangrijk platform voor een open en transparante dialoog tussen staten vormt en zij steunt ten eerste de voortzetting ervan.
3. Tijdens de VN-dialoog op hoog niveau over internationale migratie en ontwikkeling (HLD) van 2006 te New York hebben de meeste staten hun steun uitgesproken voor de voortzetting van een internationale dialoog over deze onderwerpen. Het GFMD is opgericht als gevolg van de HLD. De eerste twee vergaderingen van het GFMD (in 2007 in België en in 2008 op de Filipijnen) waren een succes in die zin dat de staten punten van overeenstemming konden vinden met betrekking tot een hele reeks onderwerpen in verband met migratie en ontwikkeling zoals beleidssamenhang, het bevorderen van samenwerking tussen landen van herkomst en landen van bestemming, het vergroten van de impact van remittances op ontwikkeling, het aanmoedigen van diasporagroepen als actoren van ontwikkeling, het voorkomen van braindrain, het vergemakkelijken van circulaire en tijdelijke migratie en het beschermen van migrantenrechten.

4. De EU is zich ervan bewust dat migratie een belangrijk onderwerp is op de VN-ontwikkelingsagenda en prijst de bijdrage van de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN voor migratie, de heer Peter Sutherland, aan het gehele GFMD-proces.
5. Voor de toekomst wenst de EU dat binnen het GFMD-proces meer de nadruk wordt gelegd op migratie **en** ontwikkeling. De EU is van oordeel dat de koppeling tussen migratie en ontwikkeling belangrijke mogelijkheden inhoudt voor het bevorderen van de internationaal overeengekomen ontwikkelingsdoelstellingen, waaronder de MDG's.
6. De EU acht het de taak van het GFMD een kader te bieden voor kritieke onderwerpen van wederzijds belang en stimulansen te geven aan breed opgevatte besprekingen over ervaringen met de multidimensionale aspecten van internationale migratie en ontwikkeling. De informele rondetafels van het GFMD moeten deze doelstellingen helpen verwezenlijken. De EU neemt de onderstaande standpunten in met betrekking tot de belangrijkste onderwerpen die in het kader van de drie rondetafelthema's van de derde GFMD-vergadering in Athene aan bod zullen komen.

II. Rondetafelthema 1: Hoe kan het verband tussen migratie en ontwikkeling worden aangewend ter verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen (MDG's)

7. De EU is van oordeel dat de erkenning van de verbanden tussen migratie en ontwikkeling, hetgeen ook inhoudt dat moet worden gestreefd naar een samenhangend beleid ten gunste van ontwikkeling, dienstig is voor het maken van goede analyses, het formuleren van beleidsmaatregelen en het uitvoeren van programma's op internationaal en regionaal niveau. Het GFMD speelt in dit verband een belangrijke rol.

8. De kwestie migratie en ontwikkeling blijft eveneens hoog op de beleidsagenda van de EU staan. De EU erkent dat migratie, mits deze effectief wordt beheerd, een positief effect kan hebben op de verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen (MDG's). Landen van herkomst en landen van bestemming kunnen in partnerschap samenwerken en aldus de bijdrage van migratie aan de MDG's op kritieke gebieden zoals armoedebestrijding, gezondheid, onderwijs en gendergelijkheid stimuleren. De EU onderkent dat met het oog op de opnemng van migratie in de ontwikkelingsplanning echte partnerschappen tussen landen van herkomst, doorreis en bestemming moeten worden aangegaan op basis van de beginselen solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid. In dit verband vormt de (in 2005 aangenomen) totaalaanpak van migratie van de EU een belangrijk kader, evenals het (in 2008 aangenomen) Europees pact inzake immigratie en asiel dat aan de basis ligt van het evoluerende gemeenschappelijk Europees migratiebeleid.
9. De EU erkent dat ook tijdens een economische terugval een goed beheerde wereldwijde migratie moet worden beschouwd als onderdeel van de oplossing en niet van het probleem. Het is van belang te blijven samenwerken in kwesties aangaande migratie en ontwikkeling. Het migratiebeleid kan de economie efficiënter maken door ervoor te zorgen dat de juiste vaardigheden op de juiste plaats en op het juiste moment voorhanden zijn.
10. De EU is van oordeel dat beleidsreacties op de braindrain moeten worden toegesneden op de specifieke behoeften en problemen van elk getroffen land, en dat daartoe in partnerschapsverband met de betrokken landen moet worden samengewerkt. De EU heeft in mei 2007 een Europees actieprogramma aangenomen om het tekort aan gezondheidswerkers in ontwikkelingslanden aan te pakken. De EU erkent dat inspanningen ter bevordering van mobiliteit en circulaire migratie nauw verweven moeten worden met inspanningen ter bevordering van kansen voor productief en fatsoenlijk werk in de landen van herkomst. Dit kan ertoe bijdragen de braindrain tot een minimum te beperken. De EU is zich ervan bewust dat onderwijs een cruciaal punt van zorg is voor landen met een hoge emigratie van geschoolde migranten. Steun voor onderwijsinfrastructuur, uitwisselingen op onderwijsgebied en opleiding moeten centraal staan in de beleidsbesprekingen over migratie en ontwikkeling.

11. De EU onderkent dat remittances voor tal van ontwikkelingslanden van belang zijn en dat verder moet worden onderzocht welke effecten zij hebben op ontwikkeling en in welke mate zij gevoelig zijn voor de wereldwijde recessie en financiële crisis. Remittance-stromen worden ontegenzeggelijk getroffen door wereldwijde economische recessies en financiële crises. De EU is van mening dat verder werk moet worden gemaakt van efficiënte, zekere en goedkope systemen voor geldtransfers, en dat de effecten van remittances op ontwikkeling moeten worden vergroot. Punten die eveneens aandacht verdienen zijn het verbeteren van de statistieken over remittances en steun aan de ontwikkeling van de financiële sector.
12. Het stimuleren van de effecten van migratie op ontwikkeling is een complexe uitdaging waarvoor de betrokkenheid van vele andere actoren dan alleen regeringen vereist is, onder meer van de particuliere sector en van diasporagroepen. De EU benadrukt dat steun moet worden verleend aan initiatieven van diasporagroepen die bijdragen tot ontwikkeling. De EU is van oordeel dat het GFMD moet blijven doorgaan met het uitwisselen van ervaringen over de wijze waarop de bijdrage van diasporagroepen aan ontwikkeling kan worden gestimuleerd.

III. Rondetafelthema 2: Integratie, reïntegratie en mobiliteit van migranten ten behoeve van ontwikkeling

Integratie

13. De EU onderkent dat een succesvol integratiebeleid van cruciaal belang is voor het bewerkstelligen van de positieve effecten van migratie, zowel voor het individu als voor het land van herkomst en het land van bestemming. De EU is van oordeel dat een succesvol integratiebeleid zorgt voor optimale omstandigheden waarbinnen diasporagroepen door middel van remittances, investeringen en overdracht van kennis bijdragen tot ontwikkeling in hun landen. De EU erkent dat dieper moet worden ingegaan op het belang van diasporagroepen voor de ontwikkeling in de landen van herkomst. De EU verwelkomt verdere dialoog in het GFMD over de rol van diasporagroepen en het verband tussen hun proces van integratie en de ontwikkeling in hun landen van herkomst.

Circulaire migratie

14. De geleidelijk toenemende circulaire mobiliteitspatronen zijn een gevolg van een steeds meer geglobaliseerde arbeidsmarkt en wijzen op een trend in de richting van kortere en herhaalde migratie als een strategie voor vele migranten om in hun levensonderhoud te voorzien. Door vrijwillige terugkeer en reïntegratie, alsook tijdelijke en circulaire migratie te faciliteren, kunnen belangrijk ontwikkelingsmogelijkheden worden aangeboord. Een verhoogde mobiliteit van migranten kan de ontwikkeling in de landen van herkomst bevorderen, voorzien in de arbeidsmarktbehoeften in de landen van bestemming en ten goede komen aan de migranten zelf voor zover zij in het buitenland nieuwe contacten leggen en nieuwe kennis en vaardigheden opdoen.

15. De EU erkent dat de positieve impact van vrijwillige terugkeer en circulaire migratie op ontwikkeling, alsook de geneigdheid van migranten om hierop in te gaan, voor een groot deel afhangen van algemene sociaal-economische voorwaarden, democratische ontwikkeling, eerbiediging van de mensenrechten, werkgelegenheidskansen en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden. Zij hangen voorts af van de investeringsmogelijkheden in de landen van herkomst, het ondernemingsklimaat en de steun voor de reïntegratie van migranten, alsook van het beleidskader in zowel het land van herkomst als het land van bestemming. Bij het nagaan van stimulansen om migranten aan te zetten tot circulaire migratie, moeten alle relevante en passende beleidsgebieden in ogenschouw worden genomen. In dit verband speelt capaciteitsopbouw in de landen van herkomst een essentiële rol, afgezien van het nationale migratie- en arbeidsmarktbeleid van de lidstaten van de EU.

Reïntegratie

16. De EU moedigt beleidsmaatregelen aan die de reïntegratie van het individu ondersteunen en mogelijk maken, en aldus kunnen bijdragen tot ontwikkeling. Door middel van bijvoorbeeld het EU-terugkeerfonds kunnen de lidstaten diverse vormen van steun bieden aan degenen die naar hun land van herkomst wensen terug te keren, zoals financiële steun, opleiding, bijstand bij het vinden van werk, steun voor het opbouwen van economische activiteiten, hulp en begeleiding na terugkeer, alsook steun om repatrianten bij hun aankomst in hun landen van herkomst te ontvangen. De EU onderstreept dat ontwikkelingsplanning erop gericht moet zijn inspanningen voor een beter beheer van de terugkeer te ondersteunen in al zijn facetten. Evenzo erkent de EU dat het voordelen kan bieden om terugkeer- en reïntegratieprogramma's waar mogelijk te koppelen aan het ownership, de ontwikkelingsbehoeften en de ontwikkelingsplanning van de landen van herkomst. Bij vrijwillige terugkeermaatregelen moet rekening worden gehouden met de bijdrage van remigranten aan de ontwikkeling van hun land van herkomst.

Migrantenrechten

17. De EU is van oordeel dat de problematiek van de mensenrechten relevant is in de besprekingen in het GFMD. Aangezien alle landen landen van herkomst, bestemming en doorreis zijn, moet elke staat zorgen voor de bescherming van migranten.

18. De EU is gegrondvest op de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat, alsook op het beginsel van non-discriminatie. In het Verdrag betreffende de Europese Unie is bepaald dat "de Unie de grondrechten eerbiedigt, zoals die worden gewaarborgd door het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en zoals zij uit de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten voortvloeien, als algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht." Het beginsel van non-discriminatie is opgenomen in de EU-wetgeving, bijvoorbeeld in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 1950. De EU is ervan overtuigd dat het migratiebeleid de rechten van migranten in de landen van bestemming en doorreis en, in geval van terugkeer, de landen van herkomst dient te beschermen. De EU waarborgt de bescherming van migranten door middel van de regionale mensenrechteninstrumenten en de belangrijkste bekrachtigde internationale mensenrechteninstrumenten; de EU hecht groot belang aan de nakoming van deze verplichtingen.

19. De EU onderstreept dat het verzoek om asiel een fundamenteel recht is. Vluchtelingen genieten een bijzondere juridische status overeenkomstig het internationaal recht. De bescherming van vluchtelingen en intern ontheemden maakt een integrerend deel uit van het internationale mensenrechtenkader. Staten moeten besluiten aangaande personen die op hun grondgebied binnenkomen en verblijven, uitvoeren overeenkomstig internationale wetten en verplichtingen, zoals het recht op asielaanvraag en het recht op een transparante en effectieve asielprocedure voor de behandeling van asielaanvragen.

IV. Rondetafelthema 3: Beleidsmatige en institutionele samenhang en partnerschappen

20. De EU onderkent dat verscheidene beleidsgebieden relevant zijn voor het raakvlak migratie - ontwikkeling, onder meer buitenlands beleid, vredeshandhaving en conflictpreventie, handel, werkgelegenheid, gezondheidszorg, financiën, milieu, klimaatverandering en onderwijs. De EU erkent de behoefte aan meer beleidssamenhang op nationaal, regionaal en internationaal niveau als een middel om de positieve impact van migratie op ontwikkeling te vergroten. De EU is van oordeel dat nauwe samenwerking tussen regeringen en tussen multilaterale organisaties essentieel is voor het opstellen van coherente beleidsstrategieën, -programma's en -projecten.
21. Om de overkoepelende doelstelling van beleidsmatige en institutionele samenhang te verwezenlijken zijn inspanningen op alle betrokken beleidsgebieden vereist. Regionale initiatieven op het gebied van ontwikkeling kunnen voor het GFMD-proces dienstig zijn. Een voorbeeld daarvan is het voortschrijdende EU-werkprogramma "beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD)" dat is toegespitst op geselecteerde thematische gebieden (waaronder migratie) en om de zes maanden wordt geactualiseerd in het licht van de internationale en de EU-agenda.
22. De EU heeft de totaalaanpak van migratie ontwikkeld als een overkoepelende strategie voor de wijze waarop de EU op geïntegreerde wijze en in een nauwer partnerschap moet samenwerken met derde landen op de gebieden migratie en ontwikkeling, legale migratie en illegale migratie, met inachtneming van het internationaal recht inzake mensenrechten, asiel en vluchtelingen. De totaalaanpak en het Europees Pact inzake immigratie en asiel hebben ertoe bijgedragen de beleidssamenhang tussen de EU-lidstaten te vergroten en de samenwerking en partnerschappen tussen de EU en de partnerlanden te versterken. Wat betreft migratie en ontwikkeling zijn er gemeenschappelijke belangen en uitdagingen in kaart gebracht. De coördinatie van activiteiten is verbeterd en de synergieën zijn versterkt.

23. In het kader van de totaalaanpak van migratie heeft de EU haar samenwerking met andere regio's verdiept. Vraagstukken in verband met migratie en ontwikkeling staan op de agenda voor dialogen tussen de EU en Oost-Europese, mediterrane en Afrikaanse partners, en komen ook aan bod in de gestructureerde en ruim opgevatte dialoog over migratie tussen de EU en de LAC. Tot de lopende processen behoren het proces "Bouwen aan migratiepartnerschappen", het Europees-Afrikaans proces (het proces van Rabat), het partnerschap tussen de EU en Afrika inzake migratie, mobiliteit en werkgelegenheid (een van de acht partnerschappen in het kader van de gezamenlijke strategie EU-Afrika) en Euromed. Het thema migratie en ontwikkeling wordt ook besproken met de Aziatische partners. Deze processen hebben bijgedragen tot meer politiek engagement en verhoogde operationele samenwerking tussen de regio's die profijt willen trekken van de positieve gevolgen van migratie en de negatieve gevolgen ervan tot een minimum willen beperken.
24. De EU is ervan overtuigd dat samenhang tussen het migratie- en het ontwikkelingsbeleid ten gunste van ontwikkeling het fundament is voor de besprekingen in het GFMD.

V. De toekomst van het GFMD

25. De EU benadrukt dat het GFMD een zeer grote waarde heeft als platform voor een open dialoog tussen staten. De EU waardeert voorts dat de nadruk wordt gelegd op migratie en ontwikkeling, en zij vraagt met klem dat dit perspectief tot uiting komt in alle punten die in het GFMD worden besproken. De EU is ervan overtuigd dat het GFMD moet worden voortgezet als een door staten geleid proces en dat het een informele beleidsdialoog voor hoge ambtenaren moet blijven. De eerste stap van de dialoog dient erin te bestaan punten van overeenstemming te vinden en vervolgens tijdens de voortgezette dialoog op zoek te gaan naar samenwerkingsplatformen. De EU steunt de betrokkenheid van de civiele samenleving in het GFMD-proces, alsook de kruisbestuiving tussen de vergadering van staten en de vergadering van vertegenwoordigers van de civiele samenleving. Het GFMD moet gebruik maken van de deskundigheid van de civiele samenleving, zonder afbreuk te doen aan het statelijke karakter van het GFMD-proces. Overleg op nationaal niveau met de betrokken maatschappelijke organisaties, teneinde hun standpunten over GFMD-onderwerpen te kennen, alsook het tot stand brengen van een effectief interactief treffen van regeringen met de civiele samenleving, zijn in dit opzicht cruciaal.

26. De EU verwelkomt de geplande vergaderingen van het GFMD en is erkentelijk voor het gulle aanbod van de toekomstige gastlanden: Mexico in 2010, Spanje in 2011 en Marokko in 2012. De EU is er voorstander van dat één vergadering op twee van het GFMD in een ontwikkelingsland wordt gehouden. In 2013 zal er door de VN een follow-up dialoog op hoog niveau over internationale migratie en ontwikkeling worden georganiseerd. De EU stelt derhalve voor in dat jaar geen GFMD-vergadering te houden.
27. De EU benadrukt dat het voorbereidende proces van het GFMD open, transparant en inclusief moet blijven. De staten zijn overeengekomen dat het GFMD een losse structuur moet behouden, en de EU onderschrijft dit. Het gastland en de GFMD-trojka moeten de hoofdverantwoordelijkheid voor de voorbereidingen blijven dragen. De groep *Vrienden van het Forum (Friends of the Forum - FoF)* is een belangrijk aanspreekpunt gebleken voor het voorbereidende proces, ook wat betreft het verstrekken van advies over de agenda, en heeft gezorgd voor transparantie van het proces. De *stuurgroep* is een ander belangrijk onderdeel van het voorbereidende proces van het GFMD. De EU is van oordeel dat deze groep beperkt in omvang en geografisch evenwichtig moet zijn. Het netwerk van *contactpunten* dat is ingesteld, heeft de communicatie tussen de staten in de voorbereiding van GFMD-vergaderingen vergemakkelijkt. De EU verwelkomt de onlangs opgerichte Ondersteuningseenheid. Deze eenheid moet administratieve bijstand blijven verlenen aan het GFMD-proces in het algemeen en aan het gastland in het bijzonder.
28. De Groep mondiale migratie (Global Migration Group - GMG) is opgericht als orgaan dat de coördinatie tussen diverse instanties verzorgt teneinde de samenwerking en samenhang te versterken tussen organisaties die zich bezighouden met vraagstukken inzake migratie en ontwikkeling. De EU is van oordeel dat de GMG verder de coördinatie en samenwerking moet verbeteren tussen de organisaties die lid zijn van deze groep. De deskundigheid van internationale organisaties, daaronder begrepen die welke lid zijn van de GMG, is belangrijk voor het GFMD-proces. Zij kunnen deskundigheid verstrekken met betrekking tot bepaalde onderwerpen waaraan de landen aandacht willen besteden.
29. Na de in 2006 gehouden VN-dialoog op hoog niveau heeft de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN een belangrijke koppeling tussen het GFMD en de VN tot stand gebracht door deel te nemen aan de vergaderingen van de Vrienden van het Forum en bijdragen te leveren aan de werkzaamheden van de stuurgroep. De secretaris-generaal van de VN heeft aan de twee eerste vergaderingen van het GFMD deelgenomen. De EU vindt een koppeling tussen het GFMD en de VN wenselijk. De EU acht een verdere formalisering van de betrekkingen tussen het GFMD en de VN niet nodig.